

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

Základní škola s mateřskou školou Mnetěš 135, okres Litoměřice

Adresa: Mnetěš 135, PSČ 411 84 Straškov-Vodochody

Identifikátor školy: 600 081 648

Zřizovatel: Obec Mnetěš, , 411 84 Straškov

Školský úřad: Litoměřice, Na Valech 525

Termín konání inspekce: 2. - 3. únor 2000

Čj.	066 126/00-2036
Signatura	of2zt105

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Škola sdružuje jednotřídní základní školu se třemi postupnými ročníky s kapacitou 60 žáků, mateřskou školu s kapacitou 25 dětí a školní družinu s kapacitou 30 žáků. Od září 1999 byla školní družina přiřazena k mateřské škole. Základní školu navštěvuje v tomto školním roce 14 žáků, do mateřské školy je zapsáno 23 dětí a do školní družiny 10 žáků. Počet žáků navštěvujících základní školu se v posledních letech nijak dramaticky nemění, pro příští školní rok se předpokládá 15 žáků. Základní i mateřská škola sídlí v jedné budově.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola - hodnocení kvality vzdělávání v českém jazyce a matematice

Prostorové podmínky, ale i vybavení audiovizuální technikou, učebnicemi a učebními pomůckami potřebnými pro výuku sledovaných předmětů potřebám školy dostačuje. Škola užívá dvě učebny (jedna je v současnosti upravena jako tělocvična a slouží i mateřské škole), školní hřiště a školní pozemek. V prostorné kmenové učebně jsou umístěny nejčastěji používané učební pomůcky, výzdobu dotvářejí výtvarné a rukodělné práce žáků. Žáci mají k dispozici kromě učebnic a pracovních sešitů (většinou z nakladatelství Alter a Prodos) i další procvičovací materiály. Velkou přestávku tráví žáci na školní zahradě, popř. se mohou odreagovat v učebně sloužící jako tělocvična. Pitný režim je v průběhu dopoledne zabezpečen, obědy se podávají v jídelně mateřské školy. Zde žákům velikostí nevyhovují židličky a stoly.

Personální podmínky jsou dobré. Devatenáct hodin učí ředitelka školy, čtyři hodiny výchov vyučuje nekvalifikovaně učitelka mateřské školy.

V rámci orientační inspekce se v základní škole zaměřila ČŠI na kvalitu vzdělávání v českém jazyce a v matematice. Hospitační činnost sledovala kromě podmínek výuky plánování, organizaci a formy výuky, motivaci a hodnocení, úroveň interakce a komunikace.

Časová dotace ve sledovaných předmětech odpovídá zvolenému vzdělávacímu programu Základní škola č.j. 16 847/96-2, osnovy jsou plněny. Tematické plány jsou zpracovány v souladu s učebními osnovami včetně úprav a doplňků z roku 1998 (č.j. 25 018/98-22). Jediný nedostatek byl zjištěn v psaní ve druhém ročníku, kde není dodržena osnovami stanovená posloupnost při nácvičku jednotlivých tvarových skupin. Všechny hodiny byly včetně pomůcek připravené, návaznost byla zajištěna.

Struktura i organizace hodin odpovídaly obsahu učiva, využití pomůcek bylo funkční. Přímá práce se žáky i samostatná práce byly v podstatě v rovnováze, avšak jejich členění na úseky bylo podřízeno obsahu a náročnosti učiva jednotlivých ročníků. Při přímé práci umožňovaly nízké počty žáků v ročnících individuální přístup. Při samostatné práci respektovala vyučující osobní tempo jednotlivých žáků a především žákům prvního a druhého ročníku poskytovala individuální pomoc. Bystřejší žáci řešili úkoly navíc, popř. spolupracovali se slabšími spolužáky. Při zadávání samostatné práce žákům třetího ročníku si vyučující zpravidla neověřila, zda všichni porozuměli zadání, takže někteří žáci tápali nebo hledali pomoc u spolužáků. Po skončení samostatné práce nezbyl většinou čas na kontrolu a případnou korekci chyb. V hodinách českého jazyka chyběl větší prostor pro rozvíjení komunikativních schopností žáků, zcela opomenuta, a to i u žáků prvního ročníku, zůstala psychohygienu psaní a kontrola správného úchopu psacího náčiní.

Ve třídě panovala příznivá atmosféra, žáci respektují dohodnutá pravidla, jsou vedeni

k toleranci a spolupráci.

Prostorové, materiální i personální podmínky jsou celkově hodnoceny jako dobré. Kvalita výuky v českém jazyce a v matematice je celkově hodnocena jako dobrá.

Mateřská škola - spontánní a řízené činnosti

Pro plánování a přípravu výchovně vzdělávací práce upravila škola stávající Program výchovné práce z roku 1983 a obsah modifikovala do čtvrtletních plánů výchovně vzdělávací činnosti školy. Zvolený program nevychází ze skutečných podmínek školy, cílové požadavky nejsou diferencovány dle věku a schopností dětí včetně programu školní družiny. Systém plánování výchovně vzdělávací činnosti mateřské školy (dále MtŠ) částečně upřednostňuje osobnostní rozvoj dítěte, vlastní realizace pedagogické činnosti je však odlišná. Převládá organizovanost a úkolové pojetí.

Personální podmínky jsou velmi dobré, obě učitelky splňují potřebnou odbornou kvalifikaci pro předškolní vyučování.

Organizaci provozu znesnadňuje přítomnost žáků školní družiny. Režim dne je zčásti podřízen provozu školní družiny a vyučovacím povinnostem jedné z učitelek v základní škole a nezohledňuje plně psychohygienické požadavky a potřeby v uspořádání života mladších dětí (dopolední pobyt dětí venku i odpolední odpočinek jsou kráceny o hodinu). Souběžné působení učitelek v dopoledním bloku přímé práce s dětmi není provozně zajištěno. Dalším negativním prvkem v dodržování psychohygienických požadavků v programu školy je přílišná organizovanost činností. Ta způsobuje nepřiměřenou zátěž pro dítě a prostor pro spontánní aktivity dítěte je značně omezen. Důsledkem toho bylo, že děti se chovaly hlučně, zaznamenány byly i nežádoucí projevy v chování dětí mezi sebou. Pitný režim škola zajišťuje, děti jej však mimo svačiny vůbec nevyužívají.

Materiální vybavení je na dobré úrovni. Pro spontánní i řízené činnosti je dostatek hraček a pomůcek. Na dobré úrovni je zastoupení pracovního materiálu pro výtvarné činnosti. Prostorové uspořádání je funkční pro potřeby mateřské školy, méně už vyhovuje potřebám žáků školní družiny. Pro spontánní pohybové aktivity dětí využívá mateřská škola jednou týdně malou tělocvičnu základní školy, častěji se pohybové aktivity zařazují při pobytu dětí venku.

Hospitacemi a pozorováním bylo zjištěno, že zvolené metody a formy práce nezohledňovaly plně diferenciaci požadavků dle věku a schopností dětí. Nabídka činností byla postupná, motivace a aktivace dětí méně účinná. Přechody z jednotlivých činností nebyly pružné a přirozené. Ukončení her bylo násilné, produkty hry nebyly uchovány. Ve sledovaných činnostech nebyly zaznamenány prvky vzájemné spolupráce a tolerance, organizace činností nevedla k přirozené kázi dětí. Příprava a promyšlenost organizace práce byla v jednom případě podceněna, ve verbálním projevu učitelky převažovaly příkazy a napomínání dětí, v činnosti celkově převládalo manipulativní vedení.

Hodnocení kvality vzdělávání

Vzhledem ke zjištěným skutečnostem při sledovaných činnostech je úroveň spontánních a řízených činností hodnocena jako ještě vyhovující s výraznými nedostatky. Škola se neorientuje na výsledky výchovně vzdělávací práce, ale na pouhé plnění úkolů. Kvalitu výchovně vzdělávací práce mateřské školy negativně ovlivňují stereotypní metody a formy práce, nedostatečné vyhodnocování a sledování průběhových výsledků u dětí. Na základě zjištěných skutečností hodnotí ČŠI kvalitu výchovně vzdělávací činnosti školy jako ještě vyhovující.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Podle vyjádření ředitelky školy hlavním cílem je zabránit odlivu žáků základní školy do okolních škol a zachování školy, která v obci funguje nepřetržitě od roku 1923. Plán základní školy neobsahuje priority, část věnovaná výchovně vzdělávací práci školy vychází ze vzdělávacích a hodnotových cílů přijatého vzdělávacího programu a má obecný charakter. Konkrétně jsou stanoveny cíle v oblasti zlepšování materiálních podmínek a spolupráce s rodiči, vyjmenovány jsou jednotlivé mimoškolní akce.

Výchovně vzdělávací činnost MtŠ je zakotvena v ročním plánu školy. Ten obsahuje výčet základních dlouhodobých a střednědobých cílů, ale nezohledňuje činnost školní družiny. Program byl projednán s rodiči.

Deklarované cíle a úkoly nejsou průběžně kontrolovány a vyhodnocovány. Z tohoto důvodu se jeví plánování výchovně vzdělávací práce jako formální, méně funkční.

Plánování není pojato jako ucelený systém, neodráží plně potřeby školy, proto je celkově hodnoceno jako ještě vyhovující.

Organizování

Organizační struktura školy je jednoduchá. Podle Metodického pokynu pro spojená zařízení vydaného Školským úřadem v Litoměřicích s účinností od 1. 9. 1999 přenesla ředitelka školy odpovědnost za provoz mateřské školy na vedoucí učitelku. Nedostatečné plnění povinností, jak byly vymezeny, ale hlavně nedostatky v kontrolní činnosti vedení školy (viz kapitola „Kontrolní mechanismy“) způsobily, že organizační struktura v současné podobě není plně funkční. Organizačně nedořešeno je spojení činnosti mateřské školy se školní družinou. Informovanost uvnitř školy je zajištěna především přímým kontaktem, dále pak prostřednictvím provozních porad a pedagogických rad. Pedagogické rady se konají jen třikrát ročně. Rodiče žáků základní školy jsou informováni dvakrát ročně na třídních schůzkách a mají možnost kontaktu denně před vyučováním (jak je uvedeno v žákovských knížkách). Hodnocení je zaznamenáno v žákovských knížkách a notýscích, při jejich kontrole ČŠI zjistila, že nejsou vůbec uváděny známky z výchov a jen sporadicky známky z prvouky. V mateřské škole jsou rodiče informováni prostřednictvím nástěnky v šatně. Průběžné informace o obsahu výchovně vzdělávací práce školy a poradenské služby škola neposkytuje. Vnitřní řád mateřské školy předkládá informace rodičům k provozu školy, další informace (např. o organizaci zápisu, uzavírání školy o prázdninách, o možnosti využití nepravidelné docházky) chybí. Žáci obou zařízení se podílejí na společenském životě obce (především přípravou veřejných vystoupení), účastní se sběrových akcí. O potřebách školy jedná pravidelně ředitelka, která je v tomto volebním období členkou zastupitelstva, se zřizovatelem. Spolupráci se zřizovatelem hodnotí ředitelka jako velmi dobrou. Dále škola spolupracuje se Speciálně pedagogickým centrem v Litoměřicích.

Povinná dokumentace základní školy je úplná, ale při kontrole byly v jejím vedení zjištěny některé nedostatky. Jsou to zejména málo vypovídající zápisy učiva z výchov v třídní knize a nesprávně uváděný název školy v záhlaví vysvědčení.

Při kontrole povinné dokumentace mateřské školy byly zjištěny tyto nedostatky:

a) Výjimka z počtu zapsaných dětí ve třídě mateřské školy nezohledňuje skutečnost, že od 1. září 1999 je zde přítomno navíc 10 žáků zapsaných ve školní družině. Hygienická kapacita mateřské školy je stanovena na 25 dětí, počet zapsaných dětí včetně žáků školní družiny činí

33. Hygienické, personální ani organizační podmínky pro určení počtu dětí ve třídě dle § 3 odst. 4 písm. b) vyhlášky MŠMT č. 35/1992, o mateřských školách nebyly ředitelkou školy dostatečně zohledněny, tudíž je výjimka pro tento školní rok ve svém důsledku neplatná.

b) V dokumentaci o přijímacím řízení do mateřské školy chybí u 9 dětí lékařský posudek o způsobilosti dítěte k docházce do mateřské školy.

Na uvedené nedostatky byla ředitelka v průběhu inspekce upozorněna.

Provozně a organizačně nedořešeno je spojení školní družiny s mateřskou školou. Kvalita a funkčnost současného organizačního uspořádání školy jsou hodnoceny jako ještě vyhovující.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení nenavazuje na plánování a kontrolu jednotlivých činností, jednotlivé problémy se řeší neplánovitě, podle okamžité potřeby. Pracovníci školy nejsou dostatečně vedeni a motivováni k dalšímu vzdělávání. Odbornou úroveň si učitelky nezvyšují, v rámci sebevzdělávání nebyl zaznamenán profesní zájem. Odborná a pedagogická literatura není ve škole průběžně doplňována. Nedostatek sebevzdělávání negativně ovlivňuje úroveň výchovně vzdělávací práce v mateřské škole, což se potvrdilo v průběhu hospitační činnosti. Škola v roce 1999 téměř z poloviny nevyčerpala prostředky přidělené na další vzdělávání, další vzdělávání není zahrnuto mezi kritéria pro hodnocení pracovníků. Metodická pomoc nekvalifikované učitelce základní školy je poskytována jen příležitostně, není pravidelnou součástí řídicí a kontrolní činnosti ředitelky školy.

Současný způsob vedení a hodnocení nemotivuje dostatečně pracovníky k uplatnění vlastní iniciativy a k dalšímu sebevzdělávání a ČŠI ho považuje za nefunkční.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost je prováděna nahodile, není nijak dokladována a omezuje se na zajištění chodu obou zařízení. Ředitelka se nezabývá kvalitou výchovně vzdělávací činnosti, neprovádí hospitační činnost ani v základní ani v mateřské škole, nemá přehled o tom, jak své povinnosti plní vedoucí učitelka. Pedagogické rady a provozní porady se zabývají především organizačními a provozními záležitostmi. Nedostatky zjištěné v kvalitě výchovně vzdělávací činnosti mateřské školy jsou do jisté míry zapříčiněny nedostatečnou kontrolní činností.

Kontrolní mechanismy fungují jen v omezené míře, nedostatečná je kontrolní činnost v oblasti výchovy a vzdělávání.

Hodnocení kvality řízení

Nedostatky zjištěné v organizování, vedení a motivování pracovníků a v kontrolní činnosti negativně ovlivňují kvalitu výchovně vzdělávací práce především v mateřské škole. ČŠI hodnotí celkově kvalitu řízení jako ještě vyhovující.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace školy podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol, ve znění pozdějších předpisů a podle § 45b odst. 1 zákona č. 76/1978, o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů

- vyhláška MŠMT č. 35/1992 Sb., o mateřských školách
- plán práce základní a mateřské školy na školní rok 1999/2000
- tematické plány hospitovaných předmětů
- žákovská dokumentace, práce žáků (žákovské knížky, notýsky, sešity)

ZÁVĚR

Pozitiva

- dobrá spolupráce školy se zřizovatelem
- podnětné prostředí učebny v základní škole

Negativa

- nedostatky ve vedení dokumentace školy a překročení hygienické kapacity způsobené spojením mateřské školy se školní družinou
- nízká úroveň kvality výchovně vzdělávací práce v mateřské škole
- nezájem v oblasti sebevzdělávání a zvyšování odborného růstu u pedagogických pracovníků
- nefunguje kontrolní systém
- program školní družiny není zakotven v plánu výchovně vzdělávací činnosti mateřské školy
- organizaci provozu v mateřské škole znesnadňuje provozní zajištění školní družiny

Doporučení

odstranit nedostatky zjištěné v řídicí a kontrolní činnosti

upravit v jídelně mateřské školy stolování pro žáky základní školy

přepracovat vysvědčení

Vzhledem k nízké kvalitě výchovně vzdělávací činnosti v mateřské škole a k nedostatkům zjištěným v oblasti řízení hodnotí ČŠI školu ve sledovaných oblastech celkově jako ještě vyhovující.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Marta Dolinská
Členové týmu	Ludmila Šutková

V Ústí nad Labem dne 14. února 2000

Přílohy

Protokol o kontrole

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. 2. 2000.....

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Marcela SekerováSekerová Marcela v.r.....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-03-16	066 226/00-2036
Zřizovatel	2000-03-16	066 227/00-2036
Rada školy	---	---

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány